

Digital rektifiering av historiska kartor

Beskrivning av manualversioner

Detta dokument beskriver kortfattat innehållet i de olika versionerna av manualen Digital rektifiering av historiska kartor, som finns tillgängliga för nedladdning på Riksantikvarieämbetets hemsida (www.raa.se/dhk/digital.asp).

Manualerna är enkelt utformade PM i Portable Document Format (pdf), som kan läsas och skrivas ut i programvaran Acrobat Reader. Denna kan laddas ned kostnadsfritt på www.adobe.se.

Förkunskapsrekommendation

Bäst utbyte av manualerna har troligen den användare som har:

- Allmän kännedom om det historiska kartmaterialet och dess kvaliteter
- Viss erfarenhet av manuell rektifiering eller kännedom om arbetssättets principer
- God datorvana
- Viss erfarenhet av bildbehandling
- Viss erfarenhet av geografisk informationsbehandling

I övrigt har målsättningen varit att användaren skall kunna bearbeta och rektifiera skannade historiska kartor utan särskilda förkunskaper i de specifika programvaror som beskrivs. Viss grundkännedom underlättar naturligtvis arbetet.

Tillgängliga versioner

Nedan beskrivs följande versioner:

- *Digital rektifiering av historiska kartor. Manual version 1.0*
- *Digital rektifiering av historiska kartor. Manual version 2.0*

Digital rektifiering av historiska kartor. Manual version 1.0

2001-03-30. 25 sidor, illustrationer i färg.

Beskriver metod och föreslaget arbetsflöde vid bearbetning och rektifiering av skannade historiska kartor i programvarorna *Photoshop 5*, *MrSid Viewer for Photoshop* och *ArcView GIS 3.2* med tillägget *Image Analysis 1.1*.

Ur innehållet:

Förberedande bearbetning i Photoshop

- Importera MrSID-filer och spara om till TIFF-format
- Montera ihop en karta som är skannad i flera delar
- Roter, frilägg och beskär kartan
- Reducera färgdjup och upplösning

Geometrisk korrigerigering i Photoshop

- Skalförändra och rotera mot referenskartan
- Göra ett enkelt kartöverlägg

Rektifiera historiska kartor i ArcView / Image Analysis

- Inledning
- Grunderna
- Förberedelser i ArcView
- Rektifiering med vektordata som rektifieringsunderlag
- Rektifiering med rasterdata som rektifieringsunderlag
- Spara den färdigrektifierade kartan / bilden
- Delning av karta med maskning
- Montering av kartdelar med mosaik
- Det omvända kartöverlägget

Digital rektifiering av historiska kartor. Manual version 2.0

2002-10-30. 38 sidor, illustrationer i färg.

Beskriver metod och föreslaget arbetsflöde vid bearbetning och rektifiering av skannade historiska kartor i programvarorna *Photoshop 6*, *MrSID-viewer* och *ArcGIS/ArcView 8.1*.

Ur innehållet:

Rektifiering – några allmänna utgångspunkter

Underlagsmaterialet – de digitala rasterbilderna

- Skanning
- Komprimeringsformat
- Filbenämningar

Benämning av bearbetade filer

Konvertera från MrSID till TIFF

- Konvertering i ArcCatalog
- Konvertering i MrSID-viewer

Förberedande bearbetning i Photoshop 6

- Syfte
- Reducera upplösning
- Montera en karta som är skannad i flera delar
- Roter, frilägg och beskär kartan

Rektifiering i Photoshop 6

- Korrigering av systematiska avvikelser
- Korrigering av osystematiska avvikelser med mosaikmetod

Rektifiering i ArcGIS / ArcView 8.1

- Förberedelser
- Definiera kontrollpunktspår
- Justera färgbalansen
- Exportera den rektifierade kartan till MrSID

Index

Referenser